

KRISLAI
Studentų Padėtis.
Jų Demonstracijos.
Roosevelto Demagogija
Kodel Taip Yra?
Rašo M. Ž.

Pirmas Lietuvių
Darbininkų Dienraštis
(First Lithuanian
Workers' Daily)
Išleina Kasdien, Apart
Sešmadienį

L A I S V Ė

Darbininkai Visų Šalių,
Vienykite! Jūs Nieko
Nepalaimėsite, Tik
Retežius, o Išlaimėsite
Pasaulį!

No. 119

Telephone Stagg 2-3878

Brooklyn, N. Y., Pirmadienis, Gegužės (May) 22 d., 1933

Pavienio Numerio Kaina 3c-Metui XXIII, Dienraščio XV

Su pradžia gegužės Washingtone buvo demonstracija kelių universitetų mokinių, kurie baigė mokslą įvairių šakų. Jie suvažiavo į Washingtoną ir demonstratyviai feikalavo darbo. Jie atsikreipė pas Roosevelta, kad jis ir jų neužmirštų—duotų darbą. "Mes baigėme įvairias mokslo šakas ir pasirengę dirbti. Duokite mums darbą." Ar Rooseveltas atkreipė bent kokią atydą į studentų demonstraciją ir reikalavimus, neteko vėliau patirti. Bet tik tiek reikia pasakyti, kad ponas Rooseveltas mažai kreipia dėmesį į maldaujančius darbo. Jų demonstracija buvo daugiau maldaujančių, o ne reikalaujančių. Jie parodavo po Washingtoną uniformose, be jokių "sainų" su reikalavimais. Jų komitetas tik prašė, kad duotų darbą. Dabartiniu laiku prašymas nieko nereikia.

Rooseveltas yra gudrus demagogas. Jis visokiais būdais ir pažadais daugelį darbininkų suvylė ir dar suvyls. Daugelis mano, kad sulauks dar "gerus laikus" prie Roosevelto, nes Rooseveltas daro viską, kad pagerinti darbininkų padėtį. Kas arčiau prisžiūri, tai gali aiškiai matyti, kad jis ne gerina darbininkų padėtį, bet blogina. Kiekvienas jo išleistas bilijus—įstatymas yra atkreiptas prieš darbininkus didesniais jų išnaudojimais ir pavergimais.

Bankų uždarymas davė didelius nuostolius darbininkams, o ne bankieriams. Daugiausia žuvo darbininkų padėti pinigai bankose ir mažų biznierių. Gi bankierius ne tik kad nežuvo pinigai, bet del bankierių Roosevelto valdžia paskyrė bilijonus dolerių išgelbėjimui bankų nuo užsidarymo. O depozitoriams neatmoka, kur bankos visai neatsidaro.

Steigimas bedarbiams kempijų yra atvira vergija darbininkams. Bet visgi žmonių dalis mano, kad įsteigimas tokių kempijų yra geras darbas. Jei tik bent kiek pamąstyti, tai pamatytų, kad tai yra bjauriausias išnaudojimas ir darbininkų pavergimas. Jeigu tuos pinigų, kuriuos jie skiria įsteigimui kempijų, išdalintų bedarbiams, tiems, kuriuos suima į darbą, tai darbininkai galėtų maitinti savo šeimas per metus laiko. Gi dabar priverčia dirbti ir badauti.

"Liberty" žurnalas skelbia, kad Rooseveltas yra Amerikos "Leninas." Jis, girdi, elgiasi taip, kaip Leninas darė 1917 metais laike Kerenskio valdžios. Sakė, kad industrija turi būti valdoma pačių darbininkų. Girdi, dabar prie to eina ir Rooseveltas: jis ir veda kampaniją, kad visa industrija būtų valdžios kontrolėj. Ar ne puiki demagogija? Jūs, darbininkai, nekovokite, nes Rooseveltas eina "Lenino" keliais. Ir socializmą įvykins gyvenimą be revoliucijos.

Roosevelto planas yra: išgelbėti kapitalistus ir jų pelnus iš šio krizio. Jie centralizuos industriją ir transportaciją, kad tuomi padarius daugiau pelnų kapitalistams. Gi tuo pačiu kartu bus išmesta daugiau ir daugiau darbininkų iš darbo ir bedarbių armija ir į bado narus. Bedarbė ne mažės, bet ji didės. Darbininkų skurdas eis vis didyn ir didyn. Rooseveltas vartoja saldžialežuvystę, kad kuo daugiausia suvylus darbininkus ir atitraukus juos nuo kovos. Bet nei jis, nei jo kolegos ilgai taip apgauliot

Šiandien Prasideda Paterone Šilko Audėjų Streikas

PATERSON. — Vadai iš Associated Silk Workers unijos derėjosi su miesto majoru ir tikėjosi priversti darbininkus badauti esamo-se darbo sąlygose. Bet tos unijos eiliniai nariai laikytame masiniame susirinkime nutarė, kad streikas turi būti paskelbtas. Nacionalė Audimo Darbininkų Unija visas laikas buvo prieš darbo, ruošdama darbininkus į streiką. Šiandien, gegužės 22-rą dieną, Paterone prasideda šilko darbininkų streikas.

Pasibaigė Farmerių Streikas

MADISON.—3,000 fermerių atmaršavo į Madison, protestuodami prieš valdžios žiaurumą. Bet tuom pat kartu valdžios autoritams pavyko juos perkalbėti, kad jie pasiduotų arbitracijos teismui. Farmeriai, matydami, kad prieš juos yra pastatyta visa valstybės mašina, sutiko baigti streiką. Šis fermerių streikas parodė, kad pas juos auga kovingumo dvasia. Prie to pasireiškė daugiau vienybės tarpe miesto ir farmų darbo žmonių. Streikuojanti farmeriai, atsisakydami duoti pieną grafteriams, tuom kartu davė jį veltui bedarbių tarybų nariams.

1,500 Apavų Gaminimo Darbininkų Paskelbė Streiką

MANCHESTER, N. H. — 1,500 apavių gaminimo darbininkų paskelbė streiką prieš nepakeliamas darbo sąlygas ir mažas algas. Atvyko valstijos "darbo" komisyonierius ir norėjo apgauti darbininkus, įkalbinėdamas, kad jie neitų į streiką. Darbininkai solidaraii sustreikavo, reikalaudami 10 nuosimėčio algų pakėlimo.

Karas su Degtiniminkais

HELSINGFORS. — Anglijos laivas "Anna" vežantis apie 175,000 litrų degtinės, artinosi prie Finlandijos krašto. Finlandijos kraštų apsaugos laivas ir orlaivis pastojo jam kelią. Tada degtinės gabentojai į finus atidengė kulkasvaizdžių ugnį. Finai buvo priversti pasitraukti. Tik pribuvus daugiau finų laivų, anglai pabėgo į jūras.

Guayaquil. — Valdžios kariuomenė puola sukilelius ties Riobamba ir Palmira miestais.

CHANG KAI-SHEKAS PUOLA SOVIETŲ CHINIJĄ

SHANGHAI.—Tuom metu, kada Japonijos armija užima vis didesnius ir didesnius Chinijos plotus, tai Nankingo valdžia ruošia naują puolimą ant Sovietų Chinijos. Chang Kai-shekas sudarė sutartį su Kanton valdžia ir gavo į pagelbą tris divizijas. Chang Kai-shekas tas jėgas, vieton pasiūsti prieš japonus, jis

JAPONAI ISPROVOKAVO MŪSIUS TIENTSINE

TIENTSIN. — Japonijos imperialistų armijos prisiartinio prie Peipingo ir Tientsino. Tuom kartu japonai išprovokavo mūsų Tientsine. Jų agentai sudarė suokalbį užgrobti miestą. Stotyje buvo mesta bomba ir traukinį, kuriuomi chinai rengėsi išvažiuoti į Tangukui prielauka. Užmušta 18 žmonių ir bėgiai suardyti. Chinijos generolai paskelbė mieste karo stovį.

Japonijos pranešimai sako, kad daugelis chinų kariuoniu pereiną į japonų ir Manchukuo pusę, ir nėra vilties, kad chinai galės apginti šį miestą. Chinų armija apsupus Tientsino mieste japonų koncesijas, kur

jas siunčia į Kiangsi provinciją karui prieš Sovietų Chiniją. Šis jo žygis dar kartą patvirtina, kad Nankingo valdžia yra sudarius sutartį su Japonijos imperialistais prieš Chinijos darbininkus ir vargingus valstiečius. Ji ramiai žiūri į Japonijos žygius, o visas jėgas koncentruoja prieš darbininkų ir valstiečių valdžią.

yra apie 2,000 japonų kariuoniu.

Nankingo valdžia atsisaukia ir Tautų Lygą ir kartu į Sovietų Sąjungą, protestuodama prieš Japonijos grobiškius žygius. Vienok, pas Nankingo valdžią nėra nuostūrdumo ginti Chiniją. Chinijos Sovietų valdžia siūlė jai sudaryti bendrą frontą kovai prieš Japoniją, bet ji pasiūlymą atmetė.

Chinijos armijos kraustosis iš Peipingo ir Tientsin ir rengiasi sudaryti naują karo frontą ties prielauka Tangukui. Išanksto galima pasakyti, kad ten chinai visai negalės atsilaikyti, nes japonai lengvai galės išsodinti naują armiją jiems iš užpakalio.

Francija Griežtai Atsisako Nusiginkluoti

PARYŽIUS. — Francijos imperialistų pirmi ninkas pareiškė: "Dabartiniu laiku būtų apsigavimas sumažinti mūsų apsiginklavimą." Toliaus, Daladier nurodinėjo, kad Francija turi išlaikyti galingą armiją, jūrų karo laivyną, orlaivyną, kad "apsaugojus" Franciją ir palaikius ramumą Francijos pavergtose kolonijose. Tai šitaip imperialistai rengiasi "nusiginkluoti," žodžiais jie visi už nusiginklavimą, bet darbai jis daugiau rengiasi karui.

2,000 Darbininkų Sustreikavo

ST. LOUIS, Mo.—1,000 darbininkų, didžioje negrai, sustreikavo pas Funtstein Nut Co., reikalaudami pakelti algas. Tuom pat metu sustreikavo apie 800 maisto gaminimo darbininkų. Darbininkai, negalėdami pakelti vargą ir skurdą, yra priversti kovoti už pagerinimą darbo sąlygų, pakėlimą algų ir geresnį gyvenimą.

Guayaquil. — Valdžios kariuomenė puola sukilelius ties Riobamba ir Palmira miestais.

Tom Mooney Slapta Išvežtas į Kitą Kalėjimą

SAN FRANCISCO, Cal.—Valdžia slaptai išgabeno Tom Mooney iš San Quentin kalėjimo, kur jis buvo išlaikytas per 17-ka metų, į San Francisco apskrįčio kalėjimą. Tuojaus Tarptautinis Darbininkų Apsigynimas sužinojo tą, ir T. Mooney žmona Rena aplankė jį naujoje vietoje. Tom Mooney, nors sukaustytas retėžiais, bet jis pamatė San Francisco miesto gatves, kur jis ilgus metus buvo veikėjas tarpe darbininkų organizacijų.

Italijos-Albanijos Susiniovimas

BELGRADE. — Italijos atstovai apleidžia Albaniją. Nesusipratimas įvyko derybose paskolos reikalui. Albanijos karalius Zog pavarė kelis italų patarėjus. Matyti, kad tai bus pavėikimas ant Albanijos iš Jugo-Slavijos pusės, nes paskutiniu laiku tą šalį kontroliavo Italija.

Shanghai. — Chinijos Chang Kai-sheko valdžia siunta prieš Sovietų Sąjungą, kad SSSR rengiasi paduoti Rytinio Chinų Gelžkelio savo dalį.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Providence, R. I.—500 audimo darbininkų streikuoja prieš išnaudotojus, reikalaudami pakelti algas ir geresnių sąlygų.

Elizabeth, N. J. — 500 marškinių siuvėjų paskelbė streiką prieš neišpasakytai sunkias darbo sąlygas ir mažas algas.

Blue Diamond, Ky. — 250 mainierių sustreikavo prieš algų nukapojimą.

Bombay. — Gandhi ilsisi ir rengiasi apvažiuoti daugelį Indijos miestų. Anglijos valdžia neseniai paleido jį iš kalėjimo.

Okabena, Minn. — Dvi merginos ir du vyrai į banką atsinešė kulkasvaizdį ir iš banko pagriebė \$2,500 pinigais.

Helsingfors. — Prezidentas Svinhufvud pakėlė į feldmaršalo činą generolą—budelį Mannerheimą, kuris 1918 metais žiauriai skerdė Finlandijos darbininkus.

Geneva. — Tautų Lyga nemano ateiti žydams į pagelbą Vokietijos klausime.

Santiago. — Chile valdžia nusprendė organizuoti respublikos miliciją, kurios jėgos turi pasiekti 15,000.

Kanadoje Svaigalų Pardavimas Nupuolė

OTTAWA. — Kanadoje 1930 metais svaigalų buvo išgerta už \$128,037,428. 1931 metais už 112,367,944, o peraitais metais jau tik už \$87,138,808. Reikiška, svaigalų gerimas nupuolė. Bet visgi dar daug darbo žmonių nuodijasi jais.

Nusizudė Italas Šnipas

BELGRADE. — L. Rosmimiti, italas šnipas, kuris buvo areštuotas ir nuteistas kalėjiman, nusizudė. Jis buvo nuteistas šešiams metams kalėjiman. Jis buvo sugautas perduodant Italijai žinias apie Jugo-Slavijos apsigynimo jėgas. Rosmimiti nurijo nuodus, kuriuos jis su savimi nešiojosi.

Vokietija už Nusiginklavimą

GENEVA.—Vokietijos atstovas Nadolny pareiškė, kad Vokietija priimanti R. MacDonaldo pasiūlymą nusiginklavimo klausime, tai yra sumažinti ginkluotas jėgas. Rooseveltas savo atšaukime įkorporavo ir MacDonaldo išdėstymą.

KALININO ATSAKYMAS ROOSEVELTUI

Draugas Kalinin Sovietų Sąjungos Prezidentas Užgiriančiai Atsakė į Roosevelto Pakvietimą Dalyvauti Ekonominėje ir Nusiginklavimo Konferencijoje. Pabrėžia, kad Sovietų Sąjungos Politika Visuomet Buvo—Taisok Politika

WASHINGTON.—Gautas atsakymas nuo Sovietų Sąjungos prezidento Kalinino į Roosevelto pakvietimą dalyvauti Ekonominėje ir Nusiginklavimo Konferencijoje. Kalininas davė atsakymą anglų kalboje, užgirdamas pateiktus Roosevelto nusiginklavimo dėsnius. Atsakyme tarpe kitko sako:

"As aplaikiu jūsų atšaukimą politinės ir ekonominės taikos reikalui ir visai šalis ir esu užtikrintas, kad karštai tam pritaria gyventojai Sąjungos Soviet. Socialistinių Respublikų. Sovietų valdžia, išreikšdama Sovietų Sąjungos gyventojų norą, nesiliovė visose tarptautinėse konferencijose, kuriose ji dalyvavo per pastaruosius dešimtis metų, kreipti visų atydą į reikalingumą visuotino nusiginklavimo, kaip užtikrinimo pasaulyje taikos.

"Sovietų valdžia yra pateikus Genevos konferencijoje aiškius pasiūlymus visuotinam nusiginklavimui, ir ypatingai tokius, kurie vedė nors prie sumažinimo ginklavimosi, tuom pat metu numaskuodama tuos bergždžius bandymus, kurie tiktai diskreditavo nusiginklavimo idėją ir buvo atkreipti prieš kitų valstybių interesus. Sovietų valdžia taipgi siūlė ir rėmė žingsnius, atitolinančius, arba nors mažinančius, nors kiek agresyvius žygius vienos šalies prieš kitą, tikslu praplešti savo teritoriją kitos valstybės lėšomis.

"Sovietų valdžia yra padarius nepuolimo sutartis su visa eile valstybių, su kuriomis turi oficialius diplomatinis ryšius, ir todėl ji negali nesveikinti jūsų (Roosevelto) pasiūlymą padaryti nepuolimo sutartį tarp viso pasaulio valstybių. Galima pasakyti, kad tai ir yra Sovietų valdžios politika linkui ekonominės ir politinės taikos.

"Tatai žinant ir turint mintyje ekonominę nepri gulmybę visų šalių, mes jau siūlėme Genevos konferencijoje—ekonominę nepuolimo sutartį. Ar tai militaris ar ekonominis agresyviškumas (užpuolimas) vienos šalies ant kitos paliečia interesus ne tik tai dviejų šalių, bet ir kitų visų kraštų, sukeliant ekonominį chaosą.

"Sovietų valdžia yra pasiryžus tęsti ir darbuotis dvusioje šios politikos. Ji noriai kooperuos su valdžiomis, kurios prisilaikys šios

Italija Reikalauja Pa naikinti Karo Skolas

ROMA.—Italijos fašistinės valdžios finansų ministeris Guido, kuris lankėsi Washingtone ir derėjosi su Rooseveltu, reikalauja likviduoti pereito karo skolas ant 80 nuosimėčių.

Jis nurodinėja, kad nėra vilties gauti iš Vokietijos karo kontribucijas, o kadangi iš jos negalima gauti, tai ir Jungtinės Valstijos negali gauti skolų iš Italijos, Francijos, Anglijos ir kitų. Jis sako, kad mažiausiai ant 80 nuosimėčių Jungtinės Valstijos turi likviduoti pereito karo skolas.

Visiems Draugams Rengėjams

Daugelis draugų siunčia ilgiausius garsinimus apie piknikus bei kitus parengimus ir prašo dėti net po kelis kartus pirmame puslapyje. Šiuomi pranešame, kad garsinimus nedėsimė pirmam puslapyje. Pirmas puslapis yra žinioms, o ne garsinimams. Draugai, norinti, kad parengimai būtų sekmingi—privalo pasidaryti daugiau plakatų ir juos gerai išplatinti. Aišku, kad garsinimas pirmam puslapyje gal pagelbsti kolonijose rengėjams, bet tas labai kenkia dienraščiu. Juk negalima sutalpinti garsinimus ten, kur reikia aprašyti pasaulines žinias ir įvykius iš klasių kovos.

Red.

LAISVĖ, LITHUANIAN DAILY

Published by LAISVĖ, Inc.,
Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck Street, Brooklyn, New York

SUBSCRIPTION RATES:

United States per year \$5.00 United States, six months...\$2.50
Brooklyn, N. Y., per year...\$7.00 Brooklyn, N. Y., six months...\$3.50
Foreign countries, per year...\$7.00 Foreign countries, six months...\$3.50
Canada and Brazil, per year...\$5.00 Canada and Brazil, six months \$2.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

ŠIANDIEN SAN FRANCISCOJ

Gegužės 22 d., t. y. šiandien, turi įvykti Tamo Mooney byla San Francisco mieste. Baisu net pamislyti, gerai žinant žmogų esant nekaltu, išlaikytą virš 16-kos metų katorgoj ir nūnai vėl pertsiesiamą! Bet tokis buržuazinis teisėtumas!

Mooney ši byla, jeigu ji ir įvyks, o įvykus, žinoma, Mooney bus surastas nekaltu, dar nereikš Tamo išleidimą iš kalėjimo. O ne! Jo likimas dar vistiek bus rankose gubernatoriaus, ir nuo darbininkų klasės veiklumo ir pasirijimo priklausys, ar jis, Mooney, turi būti ilgiau pūdomas kalėjime, ar ne.

Kaip žinia, 17-ka metų atgal, prieš Mooney buvo išstatyta keletas atskirų apkaltinimų. Jis buvo pasmerktas mirti pirmuoju. Tuomet kitais apkaltinimo aktais Mooney ir nebuvo teistas, kadangi tas nieko nebūtų reikę. Tie kiti apkaltinimo aktai ir stovėjo nepajudinti.

Kadangi šiuo tarpu Californijos valdančioji klasė griežtai atsisako Mooney išleisti ir pertsiesi, tai Mooney gynėjai, jo advokatai ir darbininkų organizacijos, pareikalavo, kad jam būtų suteiktas teismas kitais apakaltinimo aktais. Deka masių spaudimui, protestams ir darbininkų kovoms, šis teismas ir buvo suteiktas. Jo eigoje bus galima išskirti aikštėn ir įrekoruoti į teismo rekordus, kad Mooney nekaltas. Visi falšyvi liūdijimai, padaryti prieš Mooney 17-ka metų atgal, bus išskirti viešumon.

Tas viskas dikčiai padės Mooney šalininkams, revoliuciniams darbininkams kovoti už jo laisvę, numaskuoti buržuazinį teisėtumą; parodyti, kaip kapitalistų klasė galabina darbininkų klasės geriausius veikėjus.

Štai, kame svarba naujos Tamo Mooney bylos! Tačiau, dar nėra tikrai žinoma, ar ši byla įvyks. Išnaudotojų klasė labai nenori šitos bylos, kadangi ji atidengtų jos tikrąją veidą Mooney reikale. Kaip žinia, ši byla buvo nusikirta balandžio 26 dienai. Bet, atėjus laikui, teisėjas, Louis H. Ward, pareiškė, kad byla atidedama ant gegužės 22-ros dienos!

Kodėl? Teisėjas atsakė, būk todėl, kad ties teismabučiu buvo susirinkę apie 15,000 darbininkų į demonstraciją!

Tai, žinoma, ne tiesa! Pats Mooney tą puikiai žino ir žino kiekvienas tuo reikalu susirūpinęs žmogus. Jau prieš kelias dienas San Franciscoj buvo žinoma, arčiau to reikalo stovintiems žmonėms, kad teismas bus nukeltas! Vadinasi, teisėjo Ward pareiškimas buvo padarytas negražiū tikslu: kad sudemoralizuoti darbininkus, ginančius Tamą Mooney.

Šiuo tarpu yra panašiau į tai, būk teismas įvyks, kadangi, kaip žinoma, Mooney tapo slapta pargabentas iš San Quentin kalėjimo į San Francisco miestavą kalėjimą. Po beveik 17-kos metų tasai garsusis darbininkų kalinys pamatė miestą, išėjo iš katorgos į mažesnią urvą. Perkėlimas buvo padarytas slapta. Bijotasi darbininkų demonstracijų. Taigi, žiūrint iš tos pusės, manoma, kad šiuo tarpu teismas įvyks.

Bet yra antra klūtis: prokuroras John O'Gara pareiškė buržuazinei spaudai, kad jis dėsiąs pastangų, idant ši byla neįvyktų. Girdi, jis kreipsis pas augščiausią Californijos teismą, reikalaujamas panaikinti tuos kaltinimo aktus, kurias Tom Mooney dar nebuvo teistas, ir tuo būdu išsitrauks pagrindas naujai bylai!

Kaip matome, daroma viskas, kad tiktai sutrukdžius ir pakenkus darbininkų kaliniui išeiti iš kapitalistinio gyvųjų grabo!

"Western Worker," komunistinis laikraštis, išeinąs San Franciscoj, už geg. 15 dieną, nurodo, kad bosai bandys panaudoti dar vieną provokaciją. Kuomet geg. 22 dieną darbininkų masės susirinks ties teismabučiu, sako laikraštis, tai, reikia būti labai atsargiems, kadangi įvairūs provokatoriai gali bandyti išprovokuoti muštynes gatvėse. Tuomet teisėjas Ward vėl sakys, kad teismas negalimas tęsti.

Bet, laikraštis nurodo, darbininkai privalo nepaisyti teisėjo reikalavimo nesirinkti ties teismabučiu. "Kodėl teisėjas Ward reikalauja, kad darbininkai nesurinkty ties teismabučiu gegužės 22 dieną?" klausia laikraštis. "Jeigu jis istikrųjų trokšta suteikti Mooney teisingą teismą, tai jis turėtų kviesiti kiekvieną ten esantį žmogų pamatyti, kaip jis tą teismumą vykdo gyveniman. Jis turėtų daryti, kaip daro Sovietų Sąjungos darbininkų valdžia, kur politiniams teismams jie panaudoja dideles svėtaines, viešai; net radio bangomis paleidžia teismo eigą, idant visas pasaulis girdėtų, kas ten darosi."

Pilnai teisingai!
Tikimasi, kad šiuo atveju ties teismabučiu susirinks dar didesnė minios žmonių reikalauti Tamui Mooney laisvės. Bal. 30 ir geg. 1 ir 2 dd., įvykęs Chicagoje Free Tom

APŽVALGA

Naujoja Visas Priemones Argentiniečių "Rytojus" praneša:

25 d. balandžio, lydint į kapus ex-prezidento Irigozeno seserį, apie 600 palydovų nerėjo padaryti demonstraciją, jau buvo pradėję šaukti savo partijos obalsius ir pasinaudodami laidotuviemis pravesiti propagandą radikalų perversmū. Išikišus policija demonstrantus išvaikė. Po tam radikalai susikoncentravo ant gatvės Junin ir vėl pradėjo demonstruoti, bet ir čia policija tapo užplūti ir išvaikyti. Yra keletas suimtu.

Žudikai Semana de Enero, San Francisco, Vasena, angli imperialistų inspirojamai perversmo keliu nori vėl paimti galia ir žudyti darbininkus.

Irigoyenas (išsitaria Irigozenas) prieš kelis metus buvo Argentinos prezidentu nuo Radikalų Personalistų Partijos. Iš ten jis buvo fašistinio perversmo keliu nušluotas. Dabartinė Justo valdžia Argentinoje yra fašistinio perversmo išdavas. Nors jinai skaitosi "konstitucinė valdžia," tačiau reakcija, jai viešpataujant, siaučia labai žiauri. Justo valdžia, matomai, daugiau atstovauja Amerikos imperialistų interesus Argentinoje. Todel angli imperialistai ir vėl bando pavartoti Irigoyeno partiją saviems tikslams.

Akyva tas, kaip jie ruošiasi: net tokius dalykus, kaip laidotuves, bando panaudoti perversmo reikalams.

Baltarusijos Dramaturgų Pasitarimas

"Raudonasis Artojas" rašo, kad neseniai Minske įvyko visos Sovietų Baltarusijos dramaturgų pasitarimas.

Dramaturgijai, sako laikraštis, kaip tam tikram literatūros žanrui, kuris per teatrą, sceną, estradą tampa labai svarbiu darbo žmonių politiniu ir kultūrinu auklėjimo įrankiu, kreipiama dabar rimto dėmesio.

Teatralis menas BSSR (baltarusių, žydų, lenkų, teatru veikimas, prasidedas kuriamo operos teatro gyvavimas ir tt.) šiandien jau daug ko pasiekęs. Nors turima jau gan neblogas sovietinių rašytojų sukurtas teatro repertuaras, tačiau dar iki šiol mūsų proletarinė dramaturgija toli nepakankamai išsivysčiusi. Jaučiama didelė stoka originalių, tinkamai atvaizduojančių socialistinę statybą scenos veikėjų.

Pasitarimas apsvarstė visą eilę klausimų, susištų su dramaturgijos vystymosi reikalais.

Lietuvių sovietinių rašytojų vardu pasitarimą sveikinio žymiausias mūsų poetas, drg. Žaltonis, kuris tuo laiku lankėsi Minske. Jis pabrėžė reikala į lietuviams rašytojams kreipti svarbiausią atydą dramaturgijai, nes lietuvių darbininkų klubai, mokyklos, kolektyvai visai neaprupinti scenos veikalais.

Mooney Kongresas priėmė rezoliuciją, raginančią darbininkus masinią kovoti už Mooney, Billings, Scottsboro berniukų ir visų politinių kalinių laisvę. Darbininkai tatau vykdo ir vykdys!

Taip Negraži!

"Naujienos" (už pereiną ketvirtadienį) praneša, kad jos sužinojusios, jog Darius ir Girėnas (lakūnai) į Lietuvą neišskris 20 dieną gegužės, kadangi "oras nepalankus."

Mes, kaip jau ne kartą nurodėme, nepavydime Da-

riūi ir Girėnai laimės išlekti ir nulėkti ten, kur jie mierija. Bet šis pasiteisinimas, mūsų manymu, del neišlėkimo šeštadienį, nėra rimtas. Juk tasai rašinys "Naujienas" turėjo pasiekti ne vėliau, kaip trečiadienį. Jeigu taip, tai kokis būrininkas galėjo išburti airtadienį arba trečiadienį, kad šeštadienį oras bus nepalankus?! Jeigu šitaip "mūsų" lakūnai orą spės, tai jie tegul nei nebando kur nors skristi!

Draugų Kanadiečių Pasveikinimas A. J. Valstijų Kom. Partijos Liet. Frakcijų C. Biuru

Kanados Komunistų Partijos Liet. Frakcijų Pirmas Suvažiavimas sveikina kovingą ir Partijos liniją laikantį Lietuvos Centro Biurą ir linki pasekmingai vesti kovą prieš darbininkų vienybės groivokus, trockistus Prūseiką ir jo pagalbininkus. Mes, kanadiečiai, visada palaikysime solidarumą su Amerikos Liet. Kom. Centro Biuru ir su juo einančiais draugais.

LAI GYVUOJA AMERIKOS JUNGT. VALSTIJŲ KOMUNISTŲ PARTIJA ŠALIN TROCKISTAI—PRŪSEIKA, BUTKUS IR KITI!

Gegužės mėn., 1933 m.

Kas Gimdo Pesimizmą?

Tulas iai kas atgal, visai nesupratau ką reiškia žodis "pesimistas" bei "pesimizmas." Mąstydamas daug, įieskodamas tam atatinka- mo lietuviško žodžio. Bet kur tu rasi? Kad nors, kokia liga, ypač tarptautinė vadintusi lietuviškai? (Prieidavau prie išvados, kad tai tik didelis paniekimo žodis, "apsileidusiam" draugų bei draugei taikomas. Taigi kito žodžio ir neradau pakeitimui pesimizmo kaip tik apsilėidėlis. Bet dėja, gyvenimas ką kita parodė ir dabar gana aiškiai suprantu, kad pesimizmas, tai jau toli gražu, ne apsilėidimas, bet labai sunki žmogaus protinių jausmų, kartu ir nervų liga. Mano supratimu, lėto charakteriaus ir iškaltūs žmonės netaip greit nupuola dvasioje, kaip kad tie, kurie veikia karštai, pasiryžusiai, nors už menką nepasisekimą kas nors nupeikia, arba pasitaiko, kad koks iškaltus biznieriškus užsiuola, smerkia, nors ir neteisinga kritika. O būdamas be iškalbos negali to atremti, perdegi pyktį ir sarmatoj. Kita, tai ypač naujam nariui bile organizacijoj apsilėidimas kartą į kokią nors komisiją ar komitetą, visados į jį žiūrima kaip į tik tam organizacijon priimtą, visur pėrstatomas, visur kišamas, nežiūrint, kad jau tas draugas-gė, perdaug apkrautas visokiais darbais, žinoma, nuvargsta, jei nori tinkamai savo užduotis atlikti, o padarius bile klaidę, gauna pašalpa nuo tų, kurie organizacijose priklauso gana senai, bet niekur neapsiima, arba visai mažai ką veikia.

Ot, tokie dalykėliai dažniausiai ir pakerta naujų

Pirmas K.K.P. Liet. Frakcijų Suvažiavimas Kanadoj

Gegužės mėn., 1933 m.

draugų-gių veiklumą. Na, o tada kas? Tada biskis po biskio pradeda atšalti nuo veikimo, o daugiau prisiziūrėti i senus "veikėjus". Ir taip, trumpoj ateityj, įpuola i tokį lig nusivylimą, nepastitkėjimą pats savim bei organizacijom, ypač dar pamčius, kokias nors padarytas klaidas. Atrodo, kad viskas tik daroma tyčia kapitalistų naudai, ir daugelis kitų dalykėlių, kurių negalima ir ant jaučio skūros surašyti būtų. Tai jau ne apsilėidimas ir ne pesimizmas, bet tikrenybeje tai tam tikros dalies proto ir nervų nuvargimas. Manau, kad ne vienas ir iš mūsų vadovaujamų draugų yra sirgta nelaiminga dvasios nupuolimo ir nepstikėjimo liga, ir gal žinote, kaip vėl atgauti tvirtą valią ir pastitkėjimą veikime. Jei kas galite, duokite patarimų.

SHEANDOAH, PA.

Šeštadienį, gegužės 13 d. buvo Lyros Choro koncertas su šokiais. Nors oras ir nebuvo patankus, bet publikos atsilankė vidutiniai, ir chorui liks šiek tiek pelno. Mat, įžanga buvo gana pigi, tik 25 centai.

Bedarbė daug pakenkia mūsų darbinikiškiems parengimams; bet koncerte vis tiek matėsi geras skaičius bedarbių, net tokių, kurie nedirba metai ir daugiau, ką reiškia, kad chorą turi pritarėjų. Taigi dalyvavo gėras skaičius svečių iš apielinkės.

Kas link programos išpildymo, tai galima sakyti, kad šį sykį Wilkes Barre Merginų Oltetas "subytino" vietinį Lyros Chora. Čia priklausio nemažas kreditas drg. Zdanutei už tokį gerą Olteto išlavimą; ir mūsų i publika gan ilgai to nepamirš. Taip, darbinikiškas menas yra interesingas, gražas.

Kiek yra žinoma, tai Wilkes Barre Aido Choras dalyvaus ir "Laisvės" piknike liepos 2 d., ir aš esu tikras, kad brooklyniečiai turės nemažą "surprise" kada pamatys, ką mainieriai ir mainierkos gali.

Dėdė Kalnietis.

LIETUVOS KALEJIMUOS

Jau ne kartą buvo rašyta apie Kauno kalėjimo ligoninę ir teikiama kaliniams medicinos pagelba, bet tai dar buvo "geri laikai," kuomet apie ligoninės biudžeto taupymą dar nebuvo kalbos. Kitokiose sąlygose atsidūrė kaliniai prie dabartinės krizės sunkumų. Čia jau nėra kalbos apie ligoninės maisto atėmimą nuo pripuolamai susirgusių, pas kuriuos karštis siekia net iki 39-40 laipsnių. Su tokiais ligoniais kalėjimo gydytojas fašistas sadistas Zacharinas reikalą atlieka labai greit. Jis sarkastiškai pabrėžia, kad jie simuliuoja ir baigta! Ir jiems visai nesvarbu, kad tokios "simuliacijos" pasėkoj žuva daug kalinių, kaip tai atsitiko pav. su kriminalistu Tomašausku, kuris, turėdamas net 40 laipsnių, negavo ligoninės maisto, del to, kad tariamai "simuliuavo." Svarbu budeliui sadistui Zacharinui sutaupyti fašistų valdžiai kelių dienų ligonių maistą, kad jam fašistų valdžia kitą ordoną padovanotų. Jis skelbia savoj "teoriją," kad maisto negavimas tokiems, kurie serga viduriais, gripu, cinga ir kit, jokios žalos organizmui neatneša ir prie to galima priprast. Dar blogiau su vaistais. Čia sritis taupymui dar didesnė. Ypač blogai tiems, kurie nuolatiniai gydosi nuo užkrečiamų ligų, kaip veneros, džiovos, ekzemos ir t.p. Nors ir pirmiau irgi daugiau darydavo eksperimentų, negu gydydavo, bet taip blogai kaip dabar kada pradėjo "taupyti," dar niekad nebuvo. Džiovininkų kameroje, tarp kurių randasi rimtų ligonių, nors ir ateina plaučių gydytojas Laurinavičius, bet nie nieko negydo. Tais pačiais "taupymo" sumetimais ir džiovininkams sumažino maisto kiekį, atėmė pirmiau duodamus kiaušinius, o vieton 400 gramų baltos duonos, dabar duoda tik 200.

Sulig naujų įstatymų kiekvienas kalinys gali sau nusipirkt maisto iki 3 kg. savaitei, bet kai administracija sugžino, kad pajėgia nusipirkt tiek maisto už savo pinigus, tai visai atima ligoninės maistą. Toks atsitikimas buvo su džiovininku kriminalistu Lažinskiu. Panašiai įvyko ir su mūsų draugu Rezniku. Jam gydytojas davė leidimą gaut nuosavus pietus, bet už tai atėmė ligoninės maistą. Dar viena svarbi "taupymo" priemonė yra: kas skundžiasi blogo maisto tiekimu ar reikalauja vaistų, visai išrašo iš ligoninės ir tada žinokis sau, nors ir pavojingiausioj formoj sergi. Visai nenuostabu, kad šitokiu būdu daugiausia tampa išrašyti iš ligoninės komunistai.

Iš administracijos pastatytas feldšeris Veiveris, kuris gydyme nusimanó tiek, kad laisvėj nebūtų prileistas ir šunis gydyt. Šnipinėja džiovininkų palatose ar kas jo manymu "nepolitikuoja" ir "nekursto." Tokį paprastai gydytojas tuoj pripažįs-

ta "pasveikusiu" ir išrašo iš ligoninės. Feldšeriui i pagelba ateina kai kurie kriminalistai, administracijos pataikūnai, kurių vienintėlis tikslas išgaut malonę. Tuo tikslu jie užpuldinėja ir provokuoja mūsų draugus, o vėliau kiekvieną komunistų judėšį praneša administracijai. Tokiu būdu buvo iš ligoninės išrašyti draugai Kučinskas, Abramavičius ir Šilas. Juos pasodino atskirai vienutėse ir duoda tik pasivaikščiot verandoj ir gulėt, bet jokių vaistų gydymui negauna. Panašiai liepos mėn. buvo išrašytas ir draugas L. Sandleris, kuris sirgdamas širdies liga ir chronišku bronchitu net negavo ligoninės maisto. Rugšėjo mėn. buvo išrašyti iš ligoninės drg. Beilis ir Klībanskis. Jie buvo išrašyti net po to, kai gydytojas atžiūrėjęs pripažino plaučių džiovoją ir širdies nevrozą. Nieko nepadėjo ir tai, kad Klībanskis turi rentgeno peršvietimo nuorašą, kuriame išbraižytas jo širdies ir plaučių blogas stovis. Juos pasodino kartu su kitais kaliniais kameroj ir jokių lengvatų negavo, net atėmė nuosavias pagalves ir antklodes, o kas svarbiausia nuosavius drabužius ir šilthus baltinius.

Matyt, šis "taupumas" bei nustatytas gydymo būdas yra išanksto numatyta administracijos priemonė fiziniai stūnaikint revoliucinius politikinius, kurie jau vien del žvalgybos mušimų ir kalėjimo kankinimų su-serga.

BIRŽAI

Prieš gegužės ir rugpjūcio 1 d. žvalgyba Biržų m. ir apielinkėj padarė masinius areštus. Nors nieko uždrausto nerado, bet komendantas nubaudė ir kalėjiman sukisio apie 30 darbininkų po 3 mėn. Žvalgyba laike tardymo visus ragino ir vertė pasirašyt, kad sutinka tarnaut žvalgybai. Buvo keli, kurie pasirašė (parašykite, kas būtent?). Kalėjime mus žvėriškai persekiojo: prigrūdo pilnas kameras, užkalė langus ir del stokos oro mus dusino, davė pusžalią duoną ir supuvę viralą, su kirmėlėm. Kai pakėlėm protestą, tai liepė vienam verdant kirmėles išrankiot. Kartą atsisakėm imt duoną, bet nevisi išlaikė nutarimą. Po pirmos rugpjūcio iškėlė mums tikrą baltramiejiaus naktį: vedė kalinius iš kamery i požemį ir ten mušė. Užgirdė ir suprattė, kas darosi, mes pakėlėm riksmą ir iš kamery nejom. Tuo būdu kamys primušė nepasisekė. Primušė 7;-6 politinius ir 1 kriminalinį. Viršininkas su visa riezninkų gauja tapo apskustas apygardos teismui, kad ten iškelt aikštėn ir darbininkams bei valstiečiam parodyt, kaip kankinami politiniai. Kartą kalėjime iškepė duoną su stiklais, ir šita duoną davė moterims politikinėms. Jos tai pastebėjo ir atsisakė

(Tęsa 3-šiam pusl.)

Fritz Heckert

Kas Dabar Dedasi Vokietijoje?

(Taša)

Politinė sritys social-demokratai sistematiškai įsteigė, bėgyje viso pokarinio laikotarpio, kapitalistinės valstybės galią (policiją, armiją, budavojo kreizerius, rėmė terorą prieš darbininkų klasę). Šis social-demokratų nusistatymas padėjo sulieti didžiųjų kapitalistų spēkas, kurie, aštriausio krizės momente, surado fašistų diktatūroj labiausiai sukoncentruotą formą valstybiniam terorui ir prievartos aparatui prieš darbininkų klasę ir visus darbo žmones.

Cionai kėri raktas į supratimą, kodėl buržuazija, iškart „ko-operavo“ su social-demokratija, ir kodėl dabar jina nuspėdė atsistoti pusėje atviros fašistinės diktatūros Vokietijoje.

Dabar pereisiu į klausimus apie miestų smulkiają buržuaziją ir valstietiją.

Jei proletariatas nebūtų buvęs susilpnintas ir suskaldytas kriminaliu social-demokratijos klasių bendradarbiavimo su buržuazija nusistatymu, tai jo revoliucinė įtaka ant miesto smulkiosios buržuazijos ir valstietijos, kuri buvo pulinta krizio ir išstatyta prieš trutinio kapitalo prievartą, galėjo būti užtikrinta.

Ką social-demokratija, kaip valdančioji partija, davė šiomis vidurij stovinčiom klasėm, kurios svyravo tarpe buržuazijos ir proletariato? Weimario respublika? Bet Weimario respublika reikė apsaugojimą kapitalistinės sistemos jos įrimo laikotarpy, su josios sunkiu kriziu ir baisiu išnaudojimu, su didėjančia chroniška bedarbe; saugojimas kapitalistinės sistemos, kuri dar praplėtė valstietijos nualinimą ir smulkiosios buržuazijos nubiedinimą. Weimario respublika buvo „politinė virš struktūra“ Vokietijos kapitalizmo laikotarpy bendro kapitalizmo krizio, kurio žaidos surado sau iškūnijimą, masių aktyse, politinėje sistemoje, įsteigtoje Vokietijos social-demokratijos, kaip pasėka josios išdavimo proletarinės revoliucijos. Galop, Weimario respublika—republika, kuri išaugo ant pagrindu Vokietijos nugalėjimo pasauliniam karui—ir šis labai svarbu, kuomet kalbama apie smulkiają buržuaziją—pasirodė masėms kaip išdavęs Versailės naštos ir Vokietijos žmonių pavergimo per pasaulio imperializmą.

Smulkiosios buržuazijos iliuzijos linkui respublikos išnyko kaip pasekmė jos konkrečio prityrimo tos respublikos, kadangi jina pasirodė jai, kaip vis žalingesne ir žalingesne žmonių interesams. Social-demokratijos nusistatymas buvo kriminalis tame, kad jina sudarė buržuazinę demokratiją, kuri buvo bepatampanti fašistine, kaip visuomeninį idealą. Social-demokratų nusistatymas vedė mases vis labiau ir labiau linkui praradimo iliuzijų buržuazine demokratija ir apipilė jas, tuo pačiu laiku, kaip pasėka bjaurių šmeižimų prieš Sovietų Sąjungos proletarų diktatūrą, nuo visų revoliucinių perspektyvų išėjimui iš bado ir skurdo.

Smulkiosios buržuazijos masės, būdamos desperacijoj delei tamsios dabarties ir be vilties žiūrėdamos į ateitį, kaip pasėka išdavigos social-demokratijos politikos, metėsi prie praeties sapnų, prie prieškarinio Hohenzollernų kapitalistinio laikotarpio, kuriame Vokietijos imperializmas šakojosi Chinijoje, Afrikoj ir linkui Bagdado, ir palenkė Balkanus savo įtakai. Tolydžio Versailės našta stiprino nacionalistines aistras, kuriomis fašizmas spekuliuoja. Fašizmo banga pasiėmė ne tikai smulkia buržuazinės mases, bet taip jau ir tam tikrą proletariato dalį. Buvo įrodyta, kad proletariatas, padalintas social-demokratijos nusistatymu, nepajėgė nugalėti bangos nacionalizmo savo internacionalizmu. Šis faktas sudarė galimybę buržuazijai, kuri buvo nugašdinta komunistinės proletariato dalies kovingumu, sukonsoliduoti savo pozicijas ir atiduoti savo galią partijai, griežčiausiai nusistačiusiai linkui

darbininkų klasės, nacionaliniam socialistam. Dabartinis Vokietijos nacionalizmas yra Versailės atžala, ir Francijos buržuazinė demokratija—Versailės sistemos ramstis—pagamino Hitlerį.

Esant šitokioj padėtyj klasinėm spēkom, reikia įsiekti atsakymų, pirma, į klausimą, kodėl Vokietijos Komunistų Partija negalėjo esamos sąlygose išskelti prieš plačiasias proletariato mases klausimą paėmimo valdžios; antra, į klausimą, kodėl Vokietijos Komunistų Partija, kuri buvo išskaičiavusi galėsiantį patraukti social-demokratų darbininkus, negalėjo suorganizuoti, sausio 30 dieną, laike Hitlerio paėmimo galios, į sprendžiantį politinį streiką.

Tokis sausio 30 dieną streikas nebūtų buvęs paprastas protesto streikas. Jei jis būtų buvęs galima praveisti, tokis streikas būtų galėjęs sumobilizuoti ne tikai visas proletariato pajėgas, bet taip jau būtų privertęs smulkiosios buržuazijos ir valstietijos mases, kurios buvo belinkstą linkui fašizmo, susvyruoti ir tuo būdu būtų pasukę jas į pradžių masinio veikimo prieš fašistinę diktatūrą. Tiktai todėl social-demokratų vadovaujamos darbo unijos ir social-demokratų partija atsiskakė paremti komunistų atšaukiamą streikuoti; ne tikai atsiskakė, bet jam kludė.

Komunistų Internacionalo XII Plenumas parodė du kelius fašizmo vystymosi; vienoj šalių grupėj—kelias begriuvančio fašizmo (Jugoslavija, Lenkija, Italija); kitoj grupėj—kelias fašizmo kylimo—Vokietija buvo skaitoma tarpe pastarosios šalių grupės. Bet netgi šis fašizmo kylimo Vokietijoje kelias parodė gerokai dvejojimų, simptomų vidurinio Vokietijos fašizmo krizio (išstojimą Otto Strasserio grupės, nesutikimus su Gregor Strasserio grupe, paleidimą tūly šturmininkų būrių sekcijų, nustojimo rinkimuose balsų, etc.).

Jeif reformistinės unijos ir social-demokratų partija būtų priėmusios Kompartijos pasiūlymus delei suvienyto fronto prieš sausio 30 dieną, ir jei tai būtų pravedę bendrai su mumis masinį streiką, tai procesas vidurinio Vokietijos fašizmo krizio būtų buvęs pagreiktintas. Bet social-demokratijos išdavystė, žinoma, pasuko dalykų bėgį kita kryptimi.

Tasai faktas, kad komunistai galėjo šitoj situacijoj suorganizuoti streikus atskirose vietose, buvo tikrasis komunistams laimėjimas. Bet, kaip pasėka socialdemokratijos pardavikiškumo, jie negalėjo sausio 30 dieną suorganizuoti sprendžiamo masinio politinio streiko.

Tuo būdu, aišku, kad esant tuomet tokiem klasiniam pajėgų santikiam, Vokietijos komunistai negalėjo kelti paėmimo galios į proletariato rankas klausimo. Mes, Vokietijos komunistai, neturėjom, kaip Rusijos bolševikai spalio mėnesį, 1917, milžiniškos didžiūmos darbo žmonių; mes neturėjom netgi proletariato didžiūmos mūsų pusėje. Gera dalis valstietijos ir miesto smulkiosios buržuazijos dar nenugalėjo savo iliuzijų delei nacionalizmo. Išstijos ginkluotos armijos (Reichswehr) pajėgos policija, Plieno Šalmi, šturmininkų armijos buvo atsuktos prieš neginkluotą proletariatą. Rusijos bolševikai, iš kitos pusės, turėjo savo pusėje, kaip jau gerai žinome, ne tikai ginkluotus darbininkus, bet taipgi gerą dalį armijos, o kita dalis armijos buvo neutrališka.

Šita klasinių pajėgų padėtis reikė laikiną proletariato nugalėjimą.

Ar tai reiškia galą revoliucijos bangom Vokietijoje, galą pribrendusio kapitalizmo krizio?

Ne, tai nereiškia to.

Nepaisant baisaus teroro, Vokietijos proletariatas dar nepasidavė buržuazijai. Nepasidavė ir nepasiduos, nepaisant moralio bankrūto ir išdavystės Welso ir Leiparto, kurie pasidavė ir prašė iš Hitlerio pasigallėjimo. Vokietijos

proletariatas tęsia, šimtuose vietų, dalinas kovas už savo pozicijas ir organizacijas. Vokietijos darbininkų klasė parodo klasinį nusistatymą ir, tolydžio, ištvėrmę ir galimybę manevruoti—kokybė, kuri reikalinga išvengimui, nepaisant visokių rūšių išdavystių ir provokacijų, įėjimo į sprendžiamą kovą tokioj padėtyj, kuri yra patogi priešui.

Kiek tai liečia Komunistų Partiją, jina nesileidžia būti atskirta nuo masių, nepaisant Hitlerio ir Goringo provokacijų. Niekuomet Vokietijos Komunistų Partija neturėjo tokio moralio prestižo tarpe darbininkų masių, kaip dabar, kuomet social-demokratijos vadai laižo Hitlerio batus; komunistai kelia aukštyn kovos vėliavą prieš kruvinąjį fašizmą. Kalbos apie neva Kompartijos nugalėjimą ir politinę mirtį yra filistiniskas plepėjimas neišmanėlių žmonių. Niekas negali išardyti ir užmušti darbininkų partiją, jei ji pati neatneš sau mirties falsyvu, anti-revoliuciniu nusistatymu. Social-demokratija tapo sunaikinta kaip

partija ne todėl, kad Hitleris pasirodė stipresnis už juos; social-demokratija tapo sunaikinta, kadangi jina atsinešė pati sau moralę ir politinę mirtį, kuomet ji atsiskakė kovoti prieš fašizmą, kuomet jina nusižeminusiai tarnavo fašizmui. Komunistų Partija stipri ir nenugalima, kadangi jina niekuomet nesitraukė, kadangi jina nesitraukia nuo savo revoliucinio kovos kelio, kadangi jina nepasidavė ir nepasiduos proletariato priešinkams ir jų kruvinam agentui, fašizmui. Jina laiko iškėlus nepermdaunamos kovos vėliavą prieš fašizmą ir jos iš rankų nepaleis. Tas išaiškina ir tą faktą, kodėl Kompartija nežino nieko apie moralę ligą ir politinį alpimą, kas ryja social-demokratiją. Tas, beje, išaiškina, kodėl Komunistų Partija šiandien turi moralį autoritetą, kokio jina niekuomet nėra turėjusi, tarpe milionių proletarinių Vokietijos masių, kurios nėra pasirengę pasiduoti kruvinam fašizmui.

(Daugiau bus)

Lietuvos Kalėjimuose

(Taša iš 2-ro pusl.)

duoną valgyt. Reikalavo viršininko. Bet tas šuo nerodė akių, o sargai liepė kalinėms tylioti, o jei netylės, tai grąsino karcerin kišt. Kartą apsilankė valstybės gynėjas. Mes jam išdėstėm savo skundus. Bet jis, žinoma, kaip tikras fašistų tarnas, į tai nebojo. Po jo atsilankymo administracija politkalinius dar labiau persekiojo.

Tačiau mes, politikiniai, visų tų puolimų neišsigandom ir laikėmės, kaip sugėbėjom. Ciniškas administracijos ir visų „viršininkų“ elgėsis parodė atvirą fašistų snukį ir užgrūdino mus naujiems mušiams.

šv.

(“Balsas.”)

NEWARK, N. J.

Kodėl Neįvyko Vakariene

Mes, LDSA 10 kuopa, atsiprašome draugų ir svečių, kurie buvo tikėtus nusipirkę vakarieni, kuri buvo ruošama gegužės 7 d. Vakariene neįvyko. Priežastis tame. Sveitinės savininkas atsiskakė duot mums svetainę tik kelias dienas pirm vakarienes.

Svetainė buvo pasamdyta dar išanksto, kovo mėnesį. Manėm, bus viskas gerai, bet tik prieš pat vakarienę svetainės savininkas pranešė, kad svetainės mums neduoda. Tai mes leidomės po visas svetainės teirautis, ar nerasime tam vakarui tuščią svetainę, bet buvo jau pervėlu; visos buvo užimtos; ir tokiu būdu pasi-vėlavome per „Laisvę“ atšaukt vakariene.

Taigi mes, visos LDSA 10 kuopos narės, atsiprašome visų, kurie buvo pasižadėję dalyvaut vakarienėje ir mus paremt.

10 Kp. Narės.

DETROIT, MICH.

Darbas arba Pašalpa Visiems Fordo Darbininkams, kurie Išmesti iš Darbo! Prieš Algų Kapojimą ir „Speedup Sistemą“!

Fordas tapo multi-milionierius iš kraujo ir prakaito darbininkų. Dabar mes jam nereikalingi; šimtą tūkstančių darbininkų išmetė iš darbo, kurie alkani, nudriskę bastosi gatvėmis. Jų stubelės atimtos, sutauptys centus Fordo bankieriai apvogė. Daugelis tėvų apleido savo vaikus, daugelis jų išmirė rūsiuose, kuriuose, išsikasę, gyvena. Savo bedarbius Fordas turi užlai-

kyti, nes jis jų viso gyvenimo triusa pasiglemžė.

Metai atgal šitie alkani darbininkai nuėjo pas Fordą prašyti darbo ar duonos, Fordas pasitiko juos su kulkašvaisdžiais; keturis jų užmušė ir daugiau kaip šimtą sužeidė. Tuo pačiu kartu Fordas neturi rubežių mėtymui turtų. Jie paaukavo penkis šimtus tūkstančių dolerių Hindenburgo militariniam muzėjui Berlyne. Desėtk tūkstančių išleidžia už laukymui pačios darželio; jis išleido 145 tūkstančius dol. sulaužymui Briggsso darbininkų streiko; jis išleidžia šimtus tūkstančių užlaikymui tūkstančių briedžių ir kitokių žvėrių,—o badaujantiems savo darbininkams vietoj duonos duoda kulku.

Draugai darbininkai ir darbininkės, mes ilgai negalime į tai žiūrėti ramiai ir badu mirti. Mes turime reikalauti iš Fordo darbo ar užlaikymo. 5 dieną June (birželio) yra

rengiama Fordo baduolių maršavimas pas Fordą; ir prie šio maršavimo reikia gerai prisirengti. Todėl tam tikslui yra šaukiama visų Fordo bedarbių ir dirbančiųjų pasitarimas 22 dieną gegužės, 7 val. vakare, Draugijų svetainėj, 25 ir Vernor Highway. Šiame susirinkime apsvarstysime pateiktus maršavimo planus ir išgirsime raportą nacionalio komiteto.

Kviečia Komitetas.

ATŠISAUKIMAS

DETROIT, Mich. — Bendro fronto komitetas atšaukia į visas organizacijas, draugius ir pavienius žmones, be skirtumo tikėjimo, pažvalgų ir lyties, pasitarti ir išdirbti planus, kaip geriausiai būtų sudavoti bendrą frontą prieš badą, algų kapojimą, už bedarbių apdraudą, prieš mėtyimus iš stubų ir atimėniją beveik išmokėtų stubų, ir prieš iš Fordo darbo ar užlaikymo. Tom Mooney ir kitų politinių

kalinių. Tame susirinkime gali dalyvauti draugijų komitetai arba eiliniai nariai be jokių įgaliojimų ar tai leidimų, nes tai bus pasitarimas arba diskusijos, kaip pasekingiau suorganizuoti bendrą frontą.

Susirinkimas įvyks 25 dieną gegužės, Draugijų svetainėj 25 ir Vernor Hy., 7 val. vakare.

Draugai darbininkai, tikintieji, laisvamainai, socialistai, komunistai, tautiečiai, naujadyniečiai ir kiti visi darbininkai ir smulkieji biznieri, dalyvaukite šiame susirinkime, nes jame būtinai reikės sutaisyti programą ir nustatyti laiką šaukti Bendro Fronto Konferenciją.

Draugai darbininkai ir darbininkės! Tom Mooney jau 17 metų pūdomas kalėjime viendelto, kad jisai driso organizuoti darbininkus kovai už gyvybės palaikymą. Jo nekaltumas įrodytas jau daugelį kartų; patys liudytojai ir teisėjai, kuris pasmerkė Mooney, pripažino jį nekaltu, bet Californijos turčiai ir fabrikantai nepaliuosuoja jo. Mooney paliuosavimas yra darbininkų masių rankose, ir tik nuo jų priklausys jo paliuosavimas.

Šita baisi bedarbė ir nusistatymas valdančiosios klasės galutinai pavertė darbo žmones verčia mus visus be skirtumo pažvalgų, lyties ir tikėjimo organizuotis į bendrą frontą ir atmušti visus puolimus išnaudotojų ir vergėjų.

Todėl būkime visi šiame susirinkime, kolei turime progą susirinkti.

Kviečia

Bendro Fronto Komitetas.

Belgrade. — Jugo-Slavių laikraščiai smarkiai užsipuoė ant Hitlerio už jo reikalavimą leisti Vokietijai ginkluotis, jeigu ir kiti ne-nusiginkluoja.

AUGŠCIAUSIA PRIEGLAUDA LIETUVIŲ AMERIKOJE
The Supreme Lodge of Lithuanians of America
626 Woodward Avenue
McKees Rocks, Pa.

APLA Centro Komiteto Balsavimų Pasekmės

Pirmininkas		Vice-Pirm.		Sekretorius		Išdinininkas		Išdo Globėjai								
A. Čelka	J. Čirvinakas	J. Gataveckas	K. Stasiūnas	P. Martinkus	J. Gasimas	J. K. Alvinas	F. Senulis	J. Yesadavičius	E. J. Blonskis	K. Levine	Jon. Urbonas	J. Miliauskas	Geo. Urbonas	J. Girštoff	D. Lelavičius	J. Barškieitis
2	14	3	6	11	16	1	16	16	17	16	16	17	16	11	12	3
3	1	15	8	15	7	4	8	12	5	1	3	11	11	6	6	1
4	18	3	18	2	18	2	1	18	1	2	20	14	18	11	2	1
5	2	10	7	3	10	1	1	10	1	1	9	11	5	5	3	1
6	3	1	7	1	3	6	2	1	7	1	6	2	4	2	2	5
7	3	1	7	1	3	8	2	1	8	1	8	6	7	6	3	5
8	9	1	2	9	2	10	1	11	1	2	11	9	8	5	5	5
9	25	2	23	6	24	5	1	19	8	2	28	22	20	4	9	4
10	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
11	7	4	6	4	9	1	10	3	7	7	7	7	7	7	7	7
12	6	8	3	9	8	5	1	10	8	1	11	7	9	6	4	6
13	7	1	10	7	5	2	1	6	7	6	2	7	7	5	2	2
14	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
15	16	1	14	4	2	11	16	11	18	18	12	15	12	6	9	9
16	1	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11
17	2	5	11	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
18	4	2	6	3	2	1	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
19	12	1	11	2	12	1	12	12	11	11	11	11	10	2	3	2
20	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
21	10	9	14	5	14	4	1	14	3	2	15	17	14	4	3	4
22	2	4	3	6	3	4	1	3	5	1	6	11	3	5	4	2
23	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
24	3	1	13	5	11	3	12	2	4	4	9	9	6	12	5	10
25	10	8	2	11	6	9	8	3	16	1	3	17	12	6	4	13
26	10	8	2	11	6	9	8	3	16	1	3	17	12	6	4	13
27	4	6	1	3	7	10	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10
28	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
29	3	1	13	5	11	3	12	2	4	4	9	9	6	12	5	10
30	3	1	13	5	11	3	12	2	4	4	9	9	6	12	5	10
31	10	8	2	11	6	9	8	3	16	1	3	17	12	6	4	13
32	10	8	2	11	6	9	8	3	16	1	3	17	12	6	4	13
33	8	6	1	3	7	10	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10
34	8	6	1	3	7	10	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10
35	5	6	1	3	7	10	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10
36	8	6	1	3	7	10	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10
37	4	5	7	2	6	3	5	3	5	4	7	9	5	4	6	6
38	4	5	7	2	6	3	5	3	5	4	7	9	5	4	6	6
39	16	2	14	4	12	5	1	15	3	3	12	16	8	4	8	2
40	2	15	12	7	2	14	3	13	3	10	19	6	7	1	2	7
41	2	1	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
42	10	1	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
43	7	1	3	10	1	10	1	9	1	1	10	9	1	1	1	3
44	16	1	14	2	15	1	12	3	3	2	15	9	11	2	7	5
45	9	1	13	11	12	7	16	1	16	3	1	11	7	1	10	3
46	6	1	4	9	2	10	1	16	3	2</						

FIODOR GLADKOV

Vertė D. M. SOLOMSKAS.

CEMENTAS

(Tąsa)

Pušelė ant kalno, augštai, augštai! Taip gerai ir maloniai kvepia pavasariu, ir medžių lapeliai jau sprogs. Ten upelis užia, bėgdamas pakalnėje. O galinga kazoko ranka veda ją mirti. Daša nenori apie tai galvoti, nors pačios mintys veržiasi į galvą. Ji norėjo ką tai prisiminti ir niekaip negalėjo. Kokis geras oras—pavasaris. Pušis lingavo ant augšto kalno. Daša prisiminė: draugas Badinas išliko gyvas, labai gerai, kad gyvas: jis veiklus draugas. O ji, Daša, buvo tik pradėjusi dirbti—ir jos nebus.

Greta su ja žingsniavo plaukais apaugęs kazokas ir traukė orą per nosį... Kada jai užmetė kilpą ant kaklo, Daša jautėsi taip jau pat, kaip ir pirmiau, tartum ne jai. Taip, taip Glėbas... Bet tas buvo jau taip senai. Mielas ir kvailas Glėbas. Tokis jis smarkus ir tokis keistas kai kuriuose klausimuose. Oi, kaip dabar jis yra toli... Ir vėl kazokas pajudino kilpą ant kaklo; prieš jį jos akis buvo gili pražūtis, už jos žaliąjį pušų giriną. Pulkinkas veršio akimis pervedė per ją ir prabišo:

—Molodec kraptoji! Laikaisi labai gerai, o ypatingai, kad tu esi moteris... Na, gali sau eiti; tavęs nepakliudys joks šuo.—Jis sudavė nagaika arkliai ir dingo.

2

Išliuosavimas

Daša nepamėnė, kaip ji išėjo iš tarpkalnės, kaip ji ėjo—greitai ar bailiai, povaliai ir lėtai. Paminė tikėtai paukštelių, kuriuos matė, eidama keliu. Ir kada prieš jos akis atsidengė didelė pakalnės lyguma, tai tada prisiminė, kad ji yra viena tarpe kalnų... Užpakalyje augšti kalnai; ant kalnų girioviai ir pražūtys tarpe jų bei žaliuojanti giria... Tarpkalnė... Pušys ant kalno... Daša pradėjo bėgti nuo girios, jautė nuovargį, bet, bėgo. Toli priešakyje pro kalną matėsi kazokų miestelis, pilnas sodų, ir balti bažnyčios bokštai. O už miestelio ir vėl stovėjo eilė kalnų.

Pavargusi Daša užėjo ant kalno. Kazokų miestelis matėsi aiškiai, bet jis buvo svetimas. Miestelis atrodė tylus, bet aišku, kad jo gyventojai matė Dašą, kad jie ir mirties ranką buvo linki jai ištiesę. Daša parpuolė ant kelio smėlio. Užsigavo kelį ir, nuėjęs į šalikelį, atsisėdo ant žolės. Virš jos galvos plaukė debesiai ir pro juos matėsi mėlynas dangus... Aplinkui žaliavo jaunutė žolė, žydėjo gėlės—mažytės, dar ankstyvos—pavasarinės. Gėrėjosi gėlėmis, bet neturėjo spėkų pasikelti ir prie jų priėti. Sėdėjo.

Pro kalną greitai išėjo raiti raudonarmiečiai, laikydami ant pečių šautuvus. Priešakyje visų jojo sausas ir augštas vyras. Daša pašoko.

—Draugas Badinas! Raudonarmiečiai sūkavo, rankomis mosavo ir smarkiai jojo. Daša sušuko ir nusiskubino juos pasitikti. Badinas, smarkiai įdomas, pasodino arklį ant užpakalio ir nušoko.

—Daša!—tarė jis. Daša, abiem rankomis nusitvėrė Badiną už rankos, juokėsi ir verkė. Juos apsupo rėkaudami raudonarmiečiai. Vienas iš jų, augštas, sausas, ilgai į ją žiūrėjo, paskui tytomis mulpo nuo arklio ir pasiūlė jai jį: —Drauge, štai arklis. Sėsk ant jo. Pavelykite, užkelsiu.

—Ačiu, drauge,—kratė jam ranką Daša. —Negaliu įsivaizdinti, kaip jūs visi geri. Del manęs partraukėte čielą raudonarmiečių pulką. Draugas Badinas labai karštai atsinešė linkui įvykio.

Raudonarmiečiai stovėjo, arkliai žvengė, o kovotojai žiūrėjo su didele atyda ir juokėsi. Sausas raudonarmietis užkėlė Dašą ant arklio, nusijuokė ir patsai greitai užšoko ant kito.

Badinas jojo greta su Daša ir visu keliu prilaukė ją už rankos. Daša smagiai jam šypsojosi.

—Na, kaip ir kas atsitiko su tavimi—pasakok?

Daša jam pasakojo, kiek ji paminė:—Na, taip pavalkiojo ir paliko po pušim. Gal būti, su moterimis nenori laiko eikvoti?—Nusijuokė.

Badinas klausiančiai žiūrėjo į ją ir šypsojosi taip, kaip jis nesijuokdavo dar niekad pirmiau. Visu keliu jojo greta jos ir atydziai prilaukė ją per balas ir griovius.

Prie valsčiaus Sovieto stovėjo daug vežimų, arklų, karvių ir avių. Daug buvo kazokų, sukinėjosi, kreivai šnairavo, o moterys verkė...

Borščai, pilnai apsirengęs, kinžalą prisikabinęs, sėdėjo už stalo ir greitai rašė. Jis pakėlė akis, pažiūrėjo į Dašą, bet smarkaus kovotojo veidas pasiliko tas pats.

—Taip, laimė tavo, kad šiom kartu mirtis dar prasilenkė...

—Drauge Saltanov, atėik čionai, Saltanov,—tarė Badinas, drąsiai ir rimtai priėjęs prie stalo.

—Drauge Saltanov, atėik čionai,—pakvietė Borščai, greitai priėjęs prie kitų durų. Ir vėl kariškai atžingsniavo prie stalo. Kada Saltanovas įėjo, Badinas, į jį žiūrėdamas, kietai tarė:

—Drauge Saltanov, tu esi paliuosuotas nuo pirmesnių pareigų ir areštuotas! Rytų kartu su Borščai važiuosi į miestą. Tenai perduosiu tavo reikalą revoliuciniam tribunalui.

Saltanovas pridėjo ranką prie kepurės, išsitiesė ir du žingsnius padarė atgal:—Aš išpildžiau pilnai visus įsakymus, kuriuos gavau nuo gubernijos Sovieto.

—Drauge Borščai, užbaigk šį incidentą taip, kad būtų nauda mūsų naujai valdžiai,—Badinas jau kalbėjo į Borščai.—Priešingumai tarpe valdžios darbininkų turi būti išrauti. Kada pagrįsti iš miesto, tai dar su didesne energija imkis už darbo. Dabar einame ant gatvės.

Išėjo visi trys—Badinas, Borščai ir Daša. Aplinkui buvo daugybė kazokų, moterų, vaikų ir gyvulių. Vežimai jau stovėjo išsitas paras ir visą laiką čionai tiek pat buvo žmonių. Badinas užsilpo ant vežimo ir pradėjo sakyti prakalbą:

—Piliečiai-kazokai ir valstiečiai. Moterys ir kazokai pradėjo rėkti ir kumščiais mosikuoti. Borščai užšoko ant vežimo ir kareiviškai sušuko:

—Nūtilkite, velnio vaikai! Klausykite, ką kalbės Sovieto pirmininkas! Nusiraminkite!—Parodė jis dantis ir visi nutilo. Borščai buvo šio miestelio revoliucinis kazokas; jį visi žinojo.

—Piliečiai kazokai! Už priešjstatymišką veikimą areštavau komandierių vietos milicijos. Kinkykitės arklis ir važiuokite su savo geru namo. Nauja rinkliava duonos del Raudonosios Armijos, del jūsų pačių sūnų, kurie kariauja prieš tonus ir generolus, bus panaikinta. Tą pareiškiu jums čionai. Dabar jau karas baigiasi ir turėsimės kitoki darbą. Mūsų darbas—atsteigti šalies ūkį. Mes norime karo ir laukius aplaistyti krauju, bet tai jau ne mūsų kalčia, o mūsų nelaimė, kad ponai ir generolai nei valandai laiko neduoda mums ramumo ir taikos. Mūsų valdžia nenori karo, nori taikos. Mes norime panaudoti visas jėgas ne karui, bet atbudavojimui šalies, apdirbimui žemės. Mes pagatavi bile laiku panaikinti grūdų rinkliavas, ir tai bus padaryta. Bus laikas, kada turėsime visko pakankamai, bet tą atsieksime tiktai priešus nugalėdami. Prie taikos, per nugalėjimą klasinių neprietelių!...

Badinas kalbėjo ilgai apie panaikinimą rinkliavų, apie įvedimą jų vietoj mokesčių, apie paleidimą Raudonosios Armijos dalių, apie atbudavojimą šalies, kurią sugriovė kontr-revoliucija ir imperialistai. Ir čionai suminėjo Lenino vardą, kuris visą savo gyvenimą pašventė darbininkų ir valstiečių reikalams. Minia plojo, šaukė ir vėl plojo... Po to pradėjo kinžyti arklus, lipti į vežimus ir smagiai kalbėtis. Kada vežimai važiuo, tai Borščai kreipėsi į Badiną:

(Daugiau bus)

PITTSBURGHO IR APIELINKĖS ŽINIOS

NORTHSIDIEČIŲ VEIKIMO PROGRAMA

PITTSBURGH, PA. — Lietuvių Darbininkų Klubas atsidarė po num. 1335 Medley St. Atdaras esti kasdieną ir kas vakarą. Randasi gražus knygnas pasiskaitymui įvairių knygų ir laikraščių. Kiekvienas atsilankęs gali pasiskaityti ir visokiais reikalais su draugais pasitarti.

DISKUSIJOS įvairiais dienomis klausimais esti Klube kiekvieno serodos vakarą. Įžanga velti. Kviečiami visi dalyviai. Kiekvienas gali čia išsireikšti savo mintis ir susipažinti su svarbiais klausimais. Dalyviam tokie diskusijose gauna geros progos daugiau prasiliavinti. Tad nepamirškite serodos vakarą. Praneškite ir kitoms.

LIETUVIŲ BEDARBIŲ TARYBA

LAIKO susirinkimus kiekvieno ketvergo vakarą—pirmą ir trečią ketvergą Liet. Darb. Klube; antrą ir ketvirtą ketvergą Liet. Sūnų Draugijos svetainėj. Prasideda 7:30 val. vakare. Bedarbiai ir dirbantieji kviečiami dalyvauti ir daugiau darbuotis pagalbėjimui tiems, kurie randasi sunkioje padėtyje. Taipgi Klube bile kada kiekvienas gali gauti informacijų, kaip gauti pašėlą, drabužių, čeverykų ir t. t. Bedarbių Tarybos valdybos nariai nuolatos klube yra ir gali užregistruoti ir reikalingas informacijas suteikti, taipgi gali reikalą pagalbėti. Visi turime darbuotis bedarbių reikalais.

LDS JAUNUOLIŲ KUOPA

LAIKO susirinkimus kiekvieno pėtnyčios vakarą. Jaunuoliai kviečiami dalyvauti. Tėvai, kurie turi savo sūnus ir dukteris, raginkite juos prisirašyti prie LDS Jaunuolių Kuopos ir dalyvauti susirinkimuose. Visi turime padėti jaunuoliams tvirtai susiorganizuoti. Jie jau turi gerą orkestrą ir organizuoja vieną sporto tymą. Darbininkų organizacijoms jie patarnauja beveik veltui.

PASILINKSMINIMO VAKARĖLIAI

beveik kas subatos vakarą čia įvyksta. Kai kada ir nedėliomis. Draugai ir draugės kviečiami dalyvauti, bendrai pasilinksmininti ir darbininkų reikalus paremti. Apie parengimus galite ant vietos Klube pasiteirauti, kada jie įvyksta.

Prie Klubo palaikymo prisidėjo sekamos draugijos: Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos 87-ta kuopa, Augščiausios Prieglaudos Lietuvių Amerikoj 50-ta kuopa, Lietuvių Darb. Susivienijimo Amerikoj 60-ta kuopa, Lietuvių Bedarbių Taryba, LDS Jaunuolių Kuopa, ALDDL 4-tas Apskritis ir K.P. 5 Dist. Lietuvių Biuras. Šios draugijos Klube laiko susirinkimus. Kurie norite prie bilė kurios tų draugijų prisirašyti, galite gauti informacijų Klube—klauskite.

Klube galima gauti nusipirkti pavienių numerių "Laisvės", visokių iš užsienio atėjusių lietuvių darbininkų laikraščių ir visokių knygų. Kurie norite užsirašyti arba atsinaujinti bile kurį darbininkų laikraštį, kreipkitės į Klubą ir gausite reikalingą patarnavimą.

Lietuvių Darbininkų Klubas, 1335 Medley St., N. S. Pittsburgh, Penna.

Darbininkai Privertė Išteisinti Areštuotus.

Gegužės 8 d. prasidėjo teismas kovo 4-tos bedarbių demonstracijai areštuotų drg. Nagrinėjimas tęsėsi net per 5 dienas. Šimtas su viršum liudininkų buvo. Visi liudijo už darbin-

kus, prieš policiją. Valdžios pusėj liudininkais buvo tiktai policistai ir vienas šnipas.

Policistai liudijo, kad bedarbių demonstracija buvo surengta be leidimo. Areštuotieji puolė policiją, kuri buvo priversta kai kuriuos ir apstumdėti, kadangi jie geruoju nepasidavė.

Areštuotųjų pusėj liudininkai nurodinėjo, kad demonstracija buvo tvarkinga ir kad policija sukėlė riaušius puldama ant beginklių žmonių. Tarptautinio Darbininkų Apsigynimo du advokatai nurodinėjo, kad bedarbiai galėjo ir be policijos leidimo turėt demonstraciją. Prokuroras išlejo tulžį ant bedarbių, vadindamas juos Maskvos agentais, trukšmadariais, bandžiusiais užgriebti miesto rotužę ir t. t.

Per visas penkias dienas teismo kambarys visada buvo prikimštas darbininkais, kurie simpatizavo areštuotiems. Suprantama ir tas paveikė ant džiurės, kuri pagaliao išnešė nuosprendį, jogei 6 nekalti, o tik vienas, James Eagan, rastas kaltu "riaušijų kėlime."

Tarptautinio Darbininkų Apsigynimo advokatai tuojaus padarė apeliaciją į augštesnį teismą delei James Eagan. Manoma ten išreikalauti, kad d. James Eagan būtų paliuosuotas.

Taipgi reikia pasakyt, kad šie visi septyni kiek pirmiaus buvo centralinės policijos stoties teismerasti kaltais ir nuteisti. Tarptautinis Darbininkų Apsigynimas apeliavo ir dabar šešiams laimėtas teismas.

Mes turime remti Tarptautinį Darbininkų Apsigynimą. Jisai puikiai gina politinius kalinius.

WORCESTER, MASS.

Algų Kąpojimai

Po Worcesterj liūdno naujienos. Kapitalistai pučia visokius burbulus, bet tik del savęs. Buržuizni spauda rašė ir darbdaviai pasakojo, kad vyras dirba, tai moteris turės namus prižiūrēt; tokiu būdu raštinėse pasidarys vietos, kurias galės užimti pabai-gę mokslus jaunuoliai. Bet tas viskas liko tik paskalais, nes jaunos merginos ir vyrai buvo suvilioti.

Antri paskalai buvo leidžiami, kad po prezidento Roosevelto išrinkimo, kur buvo algos nukirsta dešimtą nuosimintj, tai bus sugrąžinta, ir prie pono Roosevelto nebus algų kápojimo; bet štai kas iš tų prižadų pasirodė.

Šią savaitę Whittalls Carpet Shop, vietoj sugrąžint dešimtą nuosimintj, nukirto dvidešimtą nuosimintj. Darbininkai metė darbą ir išėjo į streiką, bet darbininkai nebuvo gerai susiorganizavę. Kaip tik išėjo į streiką, tai taip ir užlėkė didžiausia kapitalistų bernų gauja ir su buožem ne vieną žmogų sudaužė ir į dirbtuvę beveik panevalia sugrūdė, ir streiką su valdžios pagelba suardė, ir privertė dirbt su 20 nuoš. numuštom algom.

Taipgi ir antra tragedija. Baker Box Co. pereitą savaitę kirto algas penktą nuosimintj, ir ten nekurių "ruimj" darbininkai išėjo į streiką, o kitų ruimj darbininkai likosi dirbt su nukirstom algom.

Tegul nepyksta Komunistų Partijos nariai, bet čia yra didžiausias apsilaidimas, kad nekrepė atydos į šitokius dalykus. Čia privalumas Komunistų Partijos nariams būti vadovais ir storganizuoti, kad streikai būtų pasekmingi, bet j tai, matosi, domės nekrepia suvisai. Aš nežinau, keno kaltė; man atrodo, kad

yra ir sekcijos apsilaidimas. Jie tik rūpinasi daugiausia Bedarbių Tarybomis; tas yra labai geras daiktas, bet reikėtų daugiau atydos kreipti ir į dirbtuvių darbininkus, nes šiuo laiku lengva tarp jų įtekmė įgauti, ba čia košnoj dirbtuvėj ir vėl ruošiasi kirsti tą patį mažą uždarbį.

PRANESIMAI IŠ KITUR

KEARNY, N. J. LDSA 125 kuopa rengia arbatos vakarėlį, įvyks utarnike, 23 gegužės, 8 val. vakare, Darbininkų centre, 163 Midland Ave. Įžanga 25c ypatai, pelnas yra skiriamas jaunuolių mokyklai. Tikslas svarbus, tat visus darbininkiško judėjimo rėmėjus prašome atsilankyti į šį parengimą (118-119)

SO. BOSTON, MASS. ALDDL 2 kp. susirinkimas įvyks trečiadienį, 24 d. gegužės, Lietuvių Piliečių svetainėj, 376 W. B-way, 7:30 val. vakare. Malonėkite visi dalyvauti, nes yra daug svarbių reikalų adikti, ir malonėkite pasimokėti mokesčių už šiuos metus gausite jau naują knygą, ateidami atsiveskite po

naują narį išpildykite savo prižadą. Sekr. (118-119)

HARTFORD, CONN. Visiem Tarptautinio Darbininkų Apsigynimo nariam ir visem Hartfordo darbininkam T. D. A. Susirinkimas regulierai turėjo įvykti 22 dieną gegužio, bet šitas susirinkimas įvyks vena diena vėliau, tai utarnike, gegužės 23 d., 8:00 valandą vakare. Priežastis yra tame, kad tą dieną, 22 gegužės yra rengiamas didelis masinis mitingas gynimo negrų jaunuolių. Tame masiniame mitinge kalbės geras kalbėtojas TDA Centro sekretorius. Susirinkimo vieta 2021 Main St., bažnyčioje, pradžia — 8-tą val. vakare. Visi dalyvaukite, nes labai svarbius prakalbos kviečia visus TDA. B. Muleranka.

WIKES BARRE APIELINKĖ Šiuomi pranešame, kad mūsų apielinkės apskritų piknikai įvyks sekamos dienos: ALDDL 12 Apskr. ir LDSA 11 Apskr. Nedėliojie 18 birželio Komunistų Partijos Nedėliojie 16 Liepos Dienraščio "Laisvės" Nedėliojie 20 Rugpjūčio Visų darbininkiška judėjima remenčių organizacijų prašome nieko nerengeti mitingom dienom ir kviečiame dalyvauti mūsų parengimuose. Rengėjai. (118-120)

SOCRA BRAND

ROYAL STURGEON FILLETS

SOVIETŲ KENUOTI PRODUKTAI

Skanūs ir kvapningi gardumynai, pagaminti iš geriausių žuvų iš sveikatingų Sovietų Sąjungos upių. Apdirbamos prie augščiausio išbulinimo sanitariskų sąlygų ir po griežta valdžios priežiūra ir su apsauga vitaminų.

SKANUMYNŲ ARISTOKRATAS

Royal Sturgeon su Tomato Sauce

Kiti geri prirengimai stalui ir

"SOCROS" VIRINIŲ

NELMA STURGEON

SPRATS IN OIL (Strimelės) **SANDRE-SUDAK** (Su Tomeitėmis)

STUFFED PEPPERS

Augščiau produktai sekmingai parduoda ir neša pelną krautuvninkams. Del smulkmin-gesnių informacijų kreipkitės į Sovietų firmą:

AMTORG TRADING CORPORATION

261 Fifth Ave., New York City

Taipgi Skyriai: 260 California St., San Francisco, Cal.

VISUR PIKNIKUOSE TURĖKITE

SOVIETŲ KENUOTŲ ŽUVŲ

Jei negalite ant vietos krautuvėse gauti jų, tai reikalaukite iš "Laisvės". Mes prisiimsime jų už gana žemą kainą, taip, kad draugija turės pelno, kuri savo piknike ar kitokiame parengime jas pardavinės.

Tos Žuvys Yra Puikus Užkandis Piknikuose

Be jokio klapato atsidaręs kenuką gali vglgtyti šviežų ir skanų maista. Gi iš namų vežamas maistas genda, praranda skonį.

Illinois Angliakasių Kova prieš Blogas Salygas ir Kompaničną Lewiso Mašiną

WEST FRANKFORT, Ill.—Kovo 27 d. Progresyvė Mainierių Unija išaukė streiką prieš nežmoniškas salygas ir prieš skebinę Lewiso vadovybę senojų UMW of A unijoje. Susipratę Progresyvės Unijos eiliniai nariai metė darbo įrankius ir stojo į kovą.

Iš pirmos streiko dienos siautė negirdėtas teroras. Kaip pasitęgęs, Lewiso nusamdyti mušeikos, apsiginklavę net kulkašaudžiais, švaistė po gatves ir skaldė streikierių galvas. Naktimis jie siverždavo į streikierių stabas ir kankindavo tiek, kiek jų apsvaigęs protas nesė. Nėgana to, bet jau buvo pradėję ir jaunesnes moteris atakuoti.

Orient No. 1 net 15 streikierių sumušė; perimti baimės, buvo išbėgioję į girias ir ten slapstėsi, bet ir giriose vietos nebuvo, ir ten juos surasdavo. Dabar laikinai teroras kaip ir apsisėjo. Kas nors nepaprasto. Ar nebus tik Lewiso unijos pinigine kasa išsiuština? Kiek teisybės, tikrai negalima būtų pasakyti, bet girdėjau, kad Lewiso kasierius su 90 tūkstančių dolerių išsinešdines į užsienį. Laimingo pasisekimo...

Bet streikieriams mitingai vis dar uždrausta laikyti bei kitur išvažiuoti. Štai gegužės 7 d. buvo rengiamas Progresyvės Mainierių Unijos ma-

sinis mitingas Dowell'j. Ill. Daugelis eilinių narių iš West Frankforto minėta dieną pasiryžo pasiekti Dowellį, bet Lewiso gengsteriai apstojo visus kelius ir neįleido nei vieno automobilio iš Franklin pavieto; jei kuris pasipriešino, tą gengsteriai sumušė. Už greit nesustabdomą automobilio George Major, eilinis narys iš West Frankfort, gavo peršauti.

Kompaničnos anijos Lydeiriai, Gassoway ir Edmondsonas kalbėjo iš Harrisburgo radio stoties. Tie gaivalai tauškė ir draskėsi, būk Franklin paviete dirbą pilnai darbininkų ir dar kompanijos turi rezervą (užsiregistravusių) po tris keturis šimtus kiekvienai kasyklai. Nors jie tauškė, būk turį pakankamai skebų, daugia negu reikia, bet No. 1 Oriento kompanija, Chicago, Wilmington and Franklin Coal Co. iškabino naują surašą (listą), skelbdama, jog kada švilpukas išrėks, saukdamas į darbą, tai visus eilinius narius priims atgal į savo darbus. Reikia, kompanijoms nelabai sekasi operuoti kasyklas su skebais (bet ir skebų trūksta), nes visi patyrę darbininkai išėjo į kovos lauką.

Tatai yra kompanijoms smūgis ir daug iškaščių. Tą faktą pripažįsta ir patys bosai, o antra, tai jie turi palaikyti

daugelį „gummenų“ su kurių pagalba terorizuoja streikierius.

Kompanijoms ir kompaničnos unijos vadams vargiai pavyks apgauti streikierius: jie tęs kovą ir toliaus. Žinoma, mainierių kova gali būti sunki ir ilga, bet streikieriai yra griežtai nusistatę sutriuškinti raketieriaus Lewiso mašiną.

Jeigu kuris drįstų sugrįžt po Lewiso mašiną į darbą, tai tokį perspėja kovingieji mainieriai, kad jis galės būt labai nubaustas; o kita, tai nelabai būtų gražu, kad tokio žmogaus vardas būtų istoriškai įrašytas į juodą knygą.

Daugelis lietuvių eina ir skebauja, bet jiems skebavimas ant gero neišeis. Jeigu streikieriai laimės dabartinę savo kovą.

Pavasaris čia labai lietingas. Dar paskutinėmis dienomis balandžio kaip pradėjo lyti, tai kasdien lyja, o jau 15 d. gegužės. Vanduo ir ant kalnų stovi, nenubėga. Davalkos šneka, kad tai dievakoronė; taipogi ir su bedarbe, esą, dievulis pakorojęs už tai, kad esą perdaug raudonųjų...

mis balandžio kaip pradėjo lyti, tai kasdien lyja, o jau 15 d. gegužės. Vanduo ir ant kalnų stovi, nenubėga. Davalkos šneka, kad tai dievakoronė; taipogi ir su bedarbe, esą, dievulis pakorojęs už tai, kad esą perdaug raudonųjų...

Atleista nuo Darbo 450 Angliakasių

SHENANDOAH, Pa.—Wm. Penn. angliakasykla, priklausanti Susquehanna anglies kompanijai, likosi uždaryta neapribotam laikui, ir iš darbo paleista 450 mainierių.

Pastaroji kasykla nuo sausio pirmos dienos iki dabar išdirbo tik 35 dienas; reiškia, jau žmonės buvo suvarginti, o dabar visai nustumti į bedarbių eiles.

Dėdė Kalnietis.

Dr-gės K. B. Karosienės PRAKALBŲ MARŠRŪTAS

STOUGHTON, Mass., Pirmadienį, 22 d. Gegužės

BRIDGEWATER, Mass., Antradienį, 23 d. Gegužės.

SCRANTON, PA.

Scranton progresyvės draugijos laikė bendrą susirinkimą gegužės 14 d. ir padarė daug gerų tarimų. Visų svarbiausia, nutarė paimt Runo farmą parengimams visam vasaros sezonui. Farmos komisijon tapo išrinkti: F. Mankauskas, F. M. Indriulis ir P. Šlekaitis, kurie padarys su Runu kontraktą.

P. Šlekaitis raportavo, kad rengia busą važiuoti į „Laisvės“ pikniką liepos 2 d. Iš raporto pasirodė, kad jau turi 48-nis žmones užsiregistravusius važiuvimui, bet su busų kompanija dar tikrai nesutarta kas link kainos, nes vedama pasitarimai su Wilkes Barre Aido Choru. Mat, jeigu Aido Choras susidėtų su scrantoniečiais, tai būtų labai draugiškas važiuvimas ir reikėtų bent trijų busų; tuomet ir busus gautume daug pigiau, negu imant po vieną. Kol kas dar vedama pasitarimai. Draugas A. Valinčius ketino duot atsakymą P. Šlekaičiui, bet kol kas nieko nesulaukiama.

Draugai, nevilkinkite, nes laikas greit prabėgs. Mes turime būt prisirengę.

Draugė Jenušauskienė raportavo apie pereitą vaju, ir pasirodo, kad ji nemiegojo, nes gavo keturioliką skaitlytųjų darbininkiams laikraščiams ir devynias neres 54-tą kuopą Lietuvių Darbininkų Susivienijimo Amerikoje. Atrodo, kad drg. Jenušauskienė gaus pirmą dovaną.

Kadangi, draugijų nutarimu, buvo paskirtos trys dovanos, o kitį vajininkai dar raportų neprirengė, tai palikta bendram komitetui sutvarkyti reikalą ir išdalint dovanas pagal draugijų tarimą.

Kažin kodėl draugai, kurie sakosi nepritarią sklokininkams, neina į mūsų parengimus, prakalbas bei susirinkimus, ir duoklių į organizacijas nepasimoka? Nejaugi jie laukia, kol patys išsibrauks iš organizacijų, o paskui gal sakytų, kad juos „išmetė“, kaip kad, pav., Antanaitis pasilgė?

Na, jau ir komisija savo darba atliko. Runo farma paimta visam vasaros sezonui, ir kaip tik bendras komitetas gavo žinią, tai nori pasirodyt su pirmu pikniku.

Pirmas piknikas rengiamas 30 d. gegužės—Decoraton Day šventėje. Gaspadinės kuo smarkiausiai rūpinasi, kad būtų įvalias užkandžių. Pasirodo, kad jos ne tinginės. Apart visų kitų gardumynų, bus ir namie auginių vištų kiaušinių!—sviesto, sūrio, pipirų, cibulų ir visko, kas tik ko norės.

Vyrai pasirūpins gėrimu ir kad būtų geri muzikantai. Taigi nepamirškite, o Runo farmą visi žinote—109 Hollow Ave., Scranton, Pa.

Pradėsime 12 valandą dieną ir užbaigsime, kada norėsime. Kviečiame visus lietuvius ir lietuves, darbininkus ir darbininkes, dirbančius ir bedarbius, kuo skaitlingiausiai atsilankyti į tą pirmą šių metų pikniką.

Bendras Komitetas.

DETROIT, MICH.

Gyvenimo aplinkybės priverė padalinti vietinę lietuvių komfrakciją į dvi dalis: viena—West Side, kita—East Side. Pradėjus Kom. Partijai augti, pradėjo daugiau ir ją įstot ir lietuvių. Pasidarė keblu—įvairiems draugams per-

toli važinėti į susirinkimus. Tai todėl mūsų frakcija ir padalinta į dvi dalis.

A. D. Washington. — Rooseveltas, išdirbdamas planą budavoti daugiau garo laivų, kartu sumažina kiekį jūreivių ir oficerių, kad sutauptus pinigų del budavojimo naujų karo laivų.

Visiems „Laisvės“ Skaitytojams ir Organizacijoms

Draugai, kurių ant dienaščio ties vardu yra numeriai 118-33, arba žemesni, tai visų prenumerata pasibaigusi. Niekto nelaukdami, atsinaujinkite, nes tuomi palengvinsite Administracijai darbą ir sutauptysite išlaidas. Taipgi prašome visų organizacijų atsisteist už darbus. Daugelis organizacijų jau senai gavo darbus ir bilas, bet dar neatsiteisė, o tas labai apunkina dienaščio padėti.

„Laisvės“ Adm. SKAITYK LAISVE IR KITIEMS UŽRAŠYK

VAKACIJOMS VIETA

Puikiausia vieta vakacijom, namas ant puikaus kalno, aplinkui dideli medžiai, platus sodas, žemiau graži upė, tyras vanduo maudytis. Ištverčių rūšių uogrų, nuo ankstyvo pavasario iki vėluoai vasaros, šviežio pieno ir visokių daržovių apšalai.

Kaina tik \$10.00 į savaitę. Ypač dabar į pavasarį, kur tik nepažvelgsi mirga žiedai, leidžia maionų kvapą, gaivina žmogaus sveikatą. Rašykite arba atvažiuokite persitikrinti!

BLOZNELIS, R. F. D. No. 2. Catskill, N. Y.

SOVIETŲ ŽUVIS

Krautuvams proga įsigyti Sovietų žuvis už žemą kainą. Penkių rūšių žuvis. Ko 10 kenukų kiekvienos rūšies, viso 50 kenukų. Už \$5.75. Persiuntimas apmokėtas. Pinigus prašome prisiųsti iš anksto „LAISVĖ“ 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

PHILADELPHIA, PA.

Sovietų Mineralinių Vandenių NARZAN IR BORJOM. Dabar galima gauti pas J. GEGŽNĄ 412 W. Susquehanna Ave. Taipgi pas jį galima gauti ir Sovietų žuvų. Tai puikiausios rūšies kenuotos žuvis.

KETURIŲ CONN. APSKRICIŲ IŠVAŽIAVIMAS

PUIKI MUZIKALĖ PROGRAMA IR PRAKALBOS Nedėlioje, 4 d. Birželio-June, 1933 Lietuvių Darže, už Lakewood Ežero, Waterbury, Conn.

Waterbury Vilijos Choras, vadovaujamas K. Strižausko

Kalbės Drg. R. Mizara, LDS Centro Pirmininkas, Dainuos Hartfordo Laisvės Choras, New Britain Vilijos Choras ir New Haveno Choras Daina ir pats Waterburio Vilijos Choras

Šiame išvažiavime bus proga susipažinti su daugeliu ir pasimatyti su tais, su kuriais jau senai nesimatėme. Nes svečių bus iš visų miestų nuo Brooklyno iki Bostono. Gi Proletarų Meno Sąjungos Chorai pasirodys kiek jie nuprogresavo per žiemą besilavindami.

Gera Orkestra Per Dieną Grieš Lietuviškus ir Amerikoniškus šokius. Tad visi iš Conn. valstijos dalyvaukime ir pasilinksminime taip svarbiame savo išvažiavime.

ĮZANGA 15 CENTŲ PRADŽIA 12 VALANDĄ DIENĄ ALDDL 3-čias, LDSA 8-tas, ALPM SAJUNGOS 4tas ir LDS 5-tas APSKRICIAI

H. Belsky Tel STagg 2-3487 H. Housenbold
PResident 3-5341 Minnesota 9-7222

Empire Cornice & Roofing Co.

CORNICES AND SKYLIGHTS

DENGIAME VISOKIUS STOGUS

Atliekame išpjaustymus švietai ir orui ir darome švinius ir kitokius šaltkalyvystės darbus

87 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.
Near So. 2nd Street

TELEFONAS Pulaski 5-1090 ATDARA DIENA IR NAKTI

NAUJAUSIOS MADOS

Rusiška PIRTIS Turkiška

Flushing Russian and Turkish Baths, Inc.

M. TEITELBAUM, Manadžeris

IZANGA DIENA IR NAKTI 50c SUBATOS VAK. 75c

Antroji klasė laisvai išsimaučymas ir miegojimas per visą naktį ant trečių lubų, oringam kambary—85c.

Naujai perdirbta Rusiška-Turkiška Pirtis su moderniškais pagerinimais. Įtaisyta didelis plaukimui prūdas su šviežiu vandeniu. Lapatots vantos išsiperimui veitini MOTERIMS PANDELIAIS IR UTAKINIKAIS, nuo 10 valandos diena iki 12 val. vakaro. Trys gariniai kambariai delei išsiperimo: Rusiškas, Turkiškas ir garo vanojimosi kambarys. Taip pat RESTORANAS su geriausiu garantuotu patarnavimu.

29-31 Morrell St., tarpe Cook ir Deveboise Streets
TIES BROADWAY IR FLUSHING AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

KELROOIS: B. M. T. elevatoriu; išlipt ant Flushing Ave. stoties; B. M. T. subway—išlipt ant Montrose Ave. stoties; visais Broadway karais—išlipt ant Flushing Ave.

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Laisninotas Graborius Pennsylvania ir New Jersey valstijose

Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atitinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nulūdimu valandoje, prašau kreiptis pirmąs sekanciu antraštu:

1439 South 2nd Street PHILADELPHIA, PA.
Telefoni: Bell—Oregon 5186 Keystone—Main 1417

